

RISCURILE ÎN ACTIVITATEA BANCARĂ

CHIRILOV Ionela, studenta, Specialitatea: BA,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
e-mail:chirilov.ionela@ase.md

Résumé: *Les entreprises ont toujours été confrontées à des risques et à des incertitudes. Dans le système bancaire, le risque est considéré comme un phénomène qui survient au cours des opérations bancaires et qui entraîne des effets négatifs sur les activités concernées, en diminuant la qualité des services offerts ou même en réduisant les bénéfices de la banque. La gestion des risques est responsable de la gestion des risques, qui englobe toutes les techniques et méthodes utilisées pour évaluer et analyser les risques afin de les atténuer, de manière à donner à la banque la meilleure vision possible de l'avenir. Sur la base de ces considérations, cet article a été développé dans le but d'identifier les principaux risques bancaires rencontrés à la BC "Moldova- Agroindbank" S.A. Un questionnaire a ensuite été élaboré pour savoir ce que les employés de la banque dans l'une des agences savent des risques bancaires, quels sont à leur avis les plus courants rencontrés dans la pratique et si la banque se préoccupe de leur solution.*

Mots-clés: *le risque bancaire, l'identification des risques, les facteurs internes, les facteurs externes, le risque opérationnel, le risque financier.*

JEL CLASSIFICATION: D83, E58, G32.

INTRODUCERE

Indiferent de timpuri întreprinderile s-au confruntat întotdeauna cu situații de risc și incertitudine. În cadrul sistemului bancar, riscul este apreciat drept un fenomen care apare pe parcursul desfășurării operațiunilor bancare și care provoacă efecte negative asupra activităților date, diminuând calitatea serviciilor oferite sau însuși micșorarea profiturilor băncii.

Riscul bancar a ajuns să fie o componentă majoră a strategiei băncii cât și a managementului. De administrarea riscurilor este responsabil managementul riscului care înglobează toate tehnicile și metodele utilizate pentru evaluarea și analiza riscului care se concretizează prin măsurarea, controlul, raportarea și alegerea acelor decizii care să conducă, pe cât posibil, la diminuarea tuturor riscurilor, astfel încât să ofere băncii o viziune cât mai bună cu privire la imaginea viitorului, în funcție de care se vor dezvolta politicile și strategiile bancare [1].

Scopul cercetării: Analiza riscurilor bancare, în cadrul BC „Moldova- Agroindbank” S.A., precum și determinarea nivelului de cunoștințe a angajaților din sucursala BC „Moldova- Agroindbank” S.A. Criuleni vizavi de riscurile bancare.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

În prezent, există diverse interpretări ale conceptului de „riscuri bancare” în literatura științifică, dicționarul de finanțe și credit definește riscul bancar ca fiind „riscul de pierdere, care decurge din natura specifică a operațiunilor bancare efectuate de către instituțiile bancare”. La fel de des, riscul este, de asemenea, denumit pericolul sau posibilitatea de pierdere atunci când se produce un eveniment nedorit ca incertitudine a rezultatelor financiare viitoare datorită nesiguranței viitorului însuși. Riscul mai este considerat ca fiind costul unui eveniment probabilistic care duce la o pierdere sau ca posibilitatea unei pierderi monetare [2].

Apariția riscurilor bancare este influențată de o serie de factorii de risc, care sunt considerați o forță motrice a oricărui proces, respectiv în activitatea băncilor comerciale acestea se împart în factori interni și factori externi.

Exemple de factori interni pot fi:

- Subdezvoltarea sistemului de control intern al băncii și calitatea slabă a auditului bancar;
- Neajunsurile controlului general;
- Eficiența insuficientă a îndeplinirii funcțiilor sale de către sistemul de gestiune a riscurilor bancare;
- Realizarea acordurilor internaționale Basel II și Basel III.

Exemple de factori externi însă pot fi:

- Rolul specific al sistemului bancar în economia națională;
- Dezvoltarea specifică a sistemului bancar în condițiile influenței crizelor financiare;
- Creșterea prezenței capitalului străin în economia națională;
- Apariția dezechilibrării în sectorul financiar al economiei;
- Perfecționarea reglementării bancare și controlului privind identificarea și evaluarea riscurilor [3].

În practica bancară riscurile pot fi împărțite în două categorii mari:

- *riscurile asociate băncii ca și oricărei alte întreprinderi, numite riscuri de întreprindere;*
- *riscuri specifice activității bancare, numite riscuri pure.*

Categoriile respective atribuite din perspectiva BC „Moldova- Agroindbank” S.A. oferă o imagine de ansamblu a principalelor riscuri cu care se confruntă aceasta.

La categoria riscurilor aferente băncii ca unei simple organizații drept principalele riscuri, se atribuie:

- *riscul de conformitate*- apare din cauza faptului că banca aparține unui sector reglementat;
- *riscul operațional*- rezultă din procese sau sisteme interne inadecvate sau eșuate;
- *riscul de mediu*- riscul generat de situația economică sau structura de reglementări din țară;
- *riscul reputațional*- care este riscul determinat de percepția nefavorabilă asupra imaginii unei bănci de către contrapărți;

Pe când în categoria riscurilor pure specifice activității băncii precum și descrierea acestora poate fi observată în tabelul 1.1.

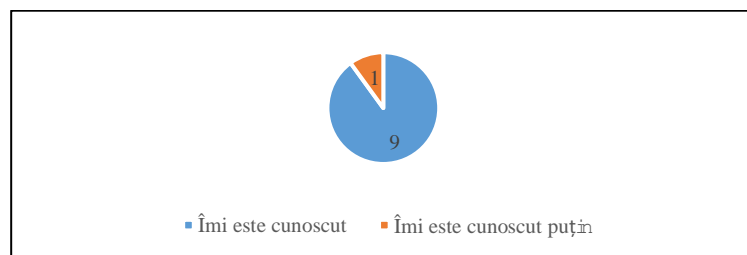
Tabelul 1.1. Riscurile întâlnite în practica BC „Moldova- Agroindbank” S.A.

Denumirea riscului	Caracteristica
<i>Riscul aferent tehnologiei informației și comunicațiilor</i>	se referă la riscul de pierdere din cauza compromiterii confidențialității informațiilor;
<i>Riscul de credit</i>	afectează profiturile și capitalul ca urmare a neîndeplinirii de către debitor sau contraparte a obligațiilor contractuale;
<i>Riscul de lichiditate</i>	riscul determinat de incapacitatea băncii de a-și îndeplini obligațiile la scadența acestora;
<i>Riscul de piață</i>	riscul de a înregistra pierderi aferente pozițiilor din bilanț și din afara din cauza fluctuațiilor nefavorabile pe piață;
<i>Riscul de concentrare</i>	riscul de afectare a profiturilor și a capitalului rezultat din expunerile față de fiecare contraparte;

Sursa: Elaborat de către autor în baza sursei [4]

În continuare vom încerca să analizăm ce cunosc angajații din cadrul sucursalei BC „Moldova- Agroindbank” S.A. Criuleni, cu privire la riscurile bancare, prin intermediul unui chestionar. La completarea acestuia au participat toți angajații sucursalei care sunt 10 la număr.

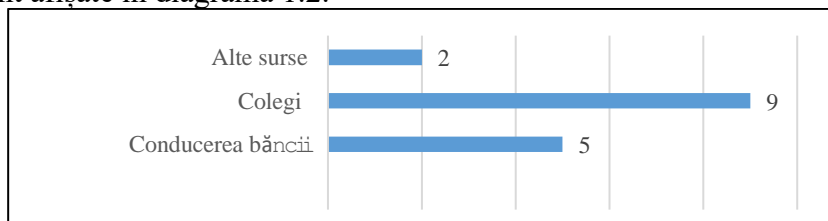
La întrebarea dacă cunosc despre termenul de „risc bancar”, acestea au dat următoarele răspunsuri, după cum se poate observa și din diagrama de mai jos.

Diagrama 1.1. Răspunsurile la întrebarea „Vă este cunoscut termenul de risc bancar?”

Sursa: Elaborat de autor în baza răspunsurilor chestionarului [6]

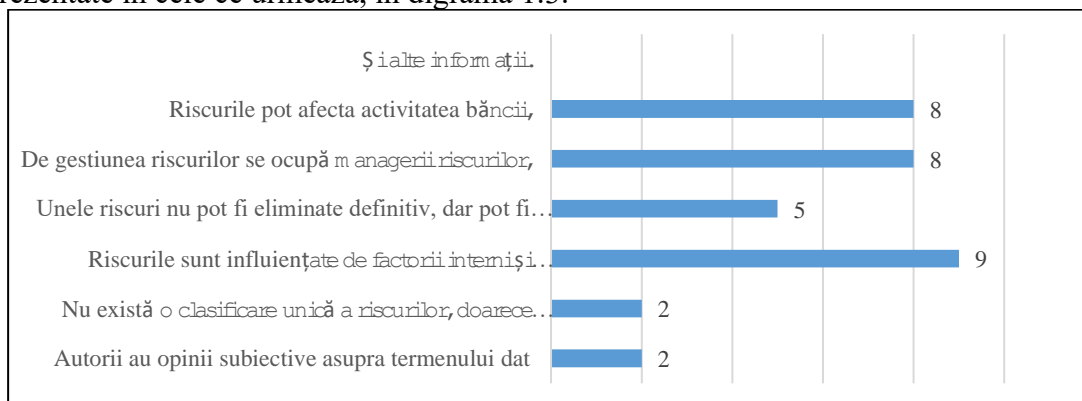
Cu referire la sursa de la care au aflat despre riscurile bancare, au fost oferite trei variante de răspuns, iar rezultatele sunt afișate în diagrama 1.2.

Diagrama 1.2. Răspunsurile la întrebarea „Care a fost sursa din care a-ți aflat despre riscurile bancare?”

Sursa: Elaborat de autor în baza răspunsurilor chestionarului [6]

Pentru a vedea ce angajații cunosc despre riscurile bancare, le-a fost oferită o serie de afirmații despre riscurile bancare din care angajații au selectat ceea ce le este cunoscut, rezultatele fiind prezentate în cele ce urmează, în diagrama 1.3.

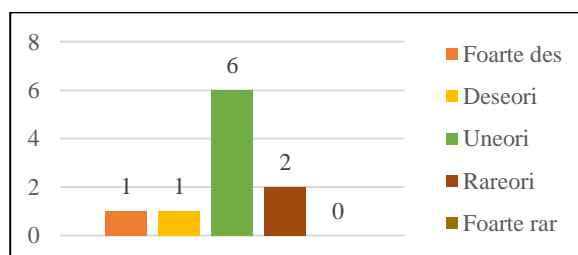

Diagrama 1.3. Răspunsurile la întrebarea „Ce cunoașteți despre riscurile bancare?”

Sursa: Elaborat de autor în baza răspunsurilor chestionarului [6]

Prin chestionarul elaborat s-a urmărit și determinarea opiniei angajaților vizavi de preocuparea băncii la soluționarea riscurilor și cu care categorie de riscuri se confruntă banca cel mai mult.

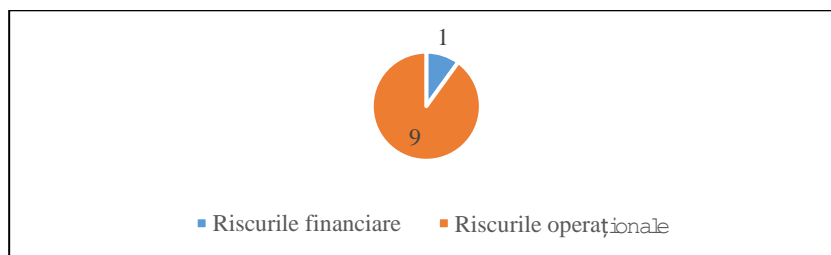
La întrebarea cât de des BC „MAIB” S.A. organizează conferințe cu tematica „riscurilor bancare” pe o scară de la 1 la 5, s-au înregistrat următoarele răspunsuri, care sunt prezentate în diagrama 1.4.

Diagrama 1.4. Răspunsurile la întrebarea „Evaluati pe o scară de la 1 la 5 cât de des MAIB organizează conferințe cu tematica riscurilor bancare?”

Sursa: Elaborat de autor în baza răspunsurilor chestionarului [6]

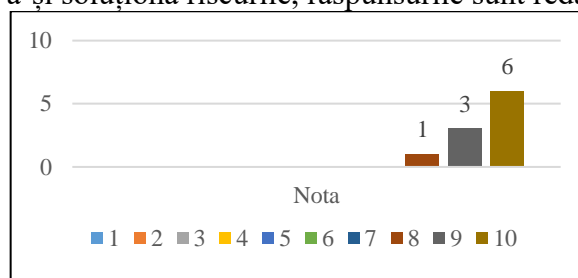
Privitor la riscurile cu care banca se confruntă cel mai des, răspunsurile pot fi observate în diagrama ce urmează.

Diagrama 1.5. Răspunsurile la întrebarea „Care credeți că sunt riscurile cu care BC „MAIB” S.A. se confruntă cel mai mult?”

Sursa: Elaborat de autor în baza răspunsurilor chestionarului [6]

Cu toate acestea angajații au avut o întrebare prin care au oferit o notă băncii referitor la cât de preocupată este aceasta de a-și soluționa riscurile, răspunsurile sunt redată în diagrama 1.6.

Diagrama 1.6. Răspunsurile la întrebarea „Oferiți o notă băncii de la 1 la 10 cât de mult este preocupată de soluționarea riscurilor?”

Sursa: Elaborat de autor în baza răspunsurilor chestionarului [6]

În cadrul BC „Moldova- Agroindbank” S.A., de gestiunea riscurilor este responsabil Comitetul de risc al băncii format din managerii de risc. În a căror funcție intră supravegherea riscurilor legate de activitatea și mediul în care funcționează banca, asigurându-se că toate riscurile acceptate sunt în concordanță cu strategia de dezvoltare, normele prudențiale și că prețurile produselor și serviciilor prestate de banca iau în considerație acest fapt [5].

CONCLUZII

În cele din urmă putem concluziona că riscurile bancare sunt un fenomen care în practica bancară nu poate fi evitat, însă după cum putem vedea acesta poate fi controlat. Totodată în urma acestui studiu putem observa că riscurile bancare necesită o continuă identificare și analiză care în ultimul timp devine o etapă tot mai importantă odată cu schimbările ce apar în activitatea băncii și ținând cont de ceea ce se întâmplă în mediul economic.

Pe măsură ce riscurile sunt identificate se trece la gestiunea acestora în funcție de posibilitățile băncii. Însă în mare parte riscurile bancare care apar nu pot fi eliminate, deci se recurge la un control permanent prin aplicarea unei serii de măsuri corespunzătoare.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. Popescu A., Iacob Ș., Dabija A., Managementul riscului operațional în activitatea bancară (2020), *Romanian Statistical Review - Supplement nr. 9*, pag. 34. [accesat 16 martie 2023] Disponibil: https://www.revistadestatistica.ro/supliment/wpcontent/uploads/2020/10/rss_09_2020_A02_ro.pdf
2. Лаврушин, О., Валенцева, Н., *Банковские риски*, Финансовая академия при правительстве Российской Федерации, г. Москва 2007, pag.8. [accesat 16 martie 2023] Disponibil: http://kafproject.moy.su/_ld/1/185_MIT.pdf
3. Bejenari L. Abordări teoretice privind determinarea și clasificarea factorilor cu impact asupra procesului de gestiune a riscurilor bancare, ASEM, 2017, pag. 150-151. [accesat 18 martie 2023] Disponibil: [https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/1234567890/319/Bejenari L %20conf septembrie 2017 vol 3.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/1234567890/319/Bejenari_L_%20conf_septembrie_2017_vol_3.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

4. Raportul BC “MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A. privind cadrul de administrare, fondurile proprii și cerințele de capital, amortizoarele de capital, pag. 6-11. [accesat 18 martie 2023] Disponibil: <https://www.maib.md/storage/publication/94/raportul-bc-moldova-agroindbank-s-a-privind-cadrul-de-administrare-fonduril.pdf>
5. Managementul riscurilor în cadrul BC „Moldova-Agroindbank” S.A., pag.1. [accesat 20 martie 2023] Disponibil: <https://maib.md/files/2018/8/8/informatie-privind-descrierea-strategiei-gestionarii-riscurilor/informatie-privind-descrierea-strategiei-gestionarii-riscurilor.pdf>
6. Răspunsurile la chestionarul „Riscurile bancare” accesat [accesat 22 martie 2023] Disponibil: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1s7HnutbJbjIJvbUdO0D0emWAI3I2kpVwhL1sFFjPALU/edit?resourcekey#gid=1153395091>

Coordonator științific: CĂLUGĂREANU Irina, conf. univ.,dr. hab.
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: călugăreanu.irina@ase.md